

IZ NAŠIH ŽUPA

BANJALUKA: SVEČANO OBILJEŽENA EUROPSKA GODINA GLAZBE U BANJALUČKOJ KATEDRALI

U Banjaluci je 13. srpnja 1985., u sklopu trodnevni- ce pred svetkovinu sv. Bonaventure zaštitnika kate- drale i biskupije, obilježena na svečan način Europska godina glazbe. Koncelebriranu svetu misu predvodio je dr Franjo Komarica (banjalučki svećenik, profesor liturgike i crkvene glazbe na VVTS u Sarajevu) te znalački i sadržajno propovijedao o utemeljenom izražavanju zajedničke nam vjere, nade i ljubavi kroz religioznu pjesmu na našim liturgijskim skupovima. Pod misom je katedralni zbor predvodio pjevanje okupljene zajednice i izvodio višeglasne skladbe kako je to liturgijskim propisima predviđeno. Bilo je prisutno nekoliko stotina vjernika.

U sažeto iznesenom predavanju nakon mise, prof. Komarica je najprije prisutnima obrazložio povod Europskoj godini glazbe. Istaknuo je zatim kako se na području vrhunske europske i svjetske glazbe upravo Crkva opravdano smatra nezaobilaznom rizni- com prebogat baštine koju ona može, a to uvijek rado i čini, ponuditi svakoj generaciji koja želi ople- meniti svoj duh istinskim glazbenim vrednotama. Na- glasio je zatim kako je i naša BK, prema sugestijama Svete Stolice, za naša područja sugerirala dva konkret- na zadatka u ovoj godini glazbe: 1) još više unaprije- diti liturgijsko pjevanje po našim župnim i drugim lit- urgijskim zajednicama, te 2) revalorizirati blago cr- kvene glazbe, kako našeg naroda tako i drugih nara- da.

Nakon sveobuhvatnog tumačenja što se sve po- drazumijeva pod svakim od spomenutih zadataka, profesor je posvijestio neke detalje iz područja cr- kvene glazbe u Banjaluci, te naveo imena ljudi i nji- hove zasluge (osobito svećenika i časnih sestara) za gajenje i unapređivanje crkvene glazbe u ovom stolje- ću u Banjaluci. Zahvalivši se u ime prisutnih, posebno u ime oca Biskupa, svim članovima sadašnjeg kate- dralnog zbora na uzornom radu i zalaganju, odao je posebno priznanje i uručio prikladne darove pjevači- ma sa »stažom« od 20 i više godina, a što su svi nazočni pozdravili toplim pljeskom.

Zatim je pomlađeni katedralni zbor, koji znalački i uspješno vodi s. Cecilija Milković, prezentirao pres- jek raznih vrsta i oblika crkvenog pjevanja kroz du- ga stoljeća povijesti Crkve.

Nakon uvodne skladbe za dvije flaute i orgulje (harmonij) od J. S. BACHA, koju su izveli: Mira Svjet- tlić, s. Cecilija Milković i Marko Laštro, izvedeno je 11 skladbi popraćenih svaki put kratkim uvodnim tumačenjem prof. Komarice.

Evo i skladbi:

- *Gloria* (latinski) — iz VIII. Koralne mise (de ange- lis)
- *Na Isusov se spomen sam* — koral
- J. S. Bach, *Pred Tobom padam nice*
- G. F. Haendel, *Largo (Ombra mai fu)* — Romano Tripalo, s. Cecilija Milković
- I. Lukačić—A. Vidaković, *Cantate Domino*
- W. A. Mozart, *Ave verum*
- N. A. Rimski-Korsakov, *Otče naš*
- L. Kozinović, *Velik je Gospodin Bog naš*
- M. Leščan, *Prinesi Bogu žrtvu zahvalnu*
- Stj. Hadrović / Lj. Galetić, *Pridi puče pobožni*
- *Zdravo Tijelo Isusovo* — bosanski napjev — puk i zbor 4-gl.

Sve su skladbe izvedene besprijekorno. Zbor i so- lista djelovali su sigurno, s čistom intonacijom i izra- žajem; glasovi ujednačeni i kultivirani.

Vjernici Banjaluke, koji su imali mogućnost i sre- ću te ljetne večeri biti u svojoj katedrali, opravdano su bili razdragani što su ih njihovi sugrađani i ove godine počastili ovim vrijednim kulturnim i umjet- ničkim događajem. To su izrazili svojim dugotrajnim pljeskom i čestitkama na kraju koncerta.

M. C.

SARAJEVO: SVEČANA AKADEMIJA POVODOM METODIJEVE GODINE U VRHBOSANSKOJ KATOLIČKOJ BOGOSLOVIJI

U sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda održana je u nedjelju, 9. lipnja 1985. svečana akademija povodom 1100-te obljetnice smrti sv. Metoda, apostola Slavena. U prepunoj, arhitektonski najljepšoj sarajevskoj cr- kvi, bili su prisutni uz domaćeg nadbiskupa dra Mar- ka Jozinovića i članove Vrhbosanskog Kaptola, tako- der, i visoki predstavnici sestrinske Srpske pravoslav- ne Crkve kao i Komisije za odnose s vjerskim zajed- nicama pri Izvršnom vijeću BiH.

Uz govorne točke (posebno je bilo zapaženo preda- vanje prof. dra Petra Vrankića: »Sveta Braća — tvor- ci teologije naroda«, kao i recital protkan izabranim glazbenim umetcima osobito iz bizantske liturgije: »Bijahu svjetlo na prosvjetljenje puka slavenskoga«, koji su izveli bogoslovi), svečanu akademiju je sači- njavalo, također, i nekoliko odgovarajućih, besprie- korno izvedenih glazbenih djela. Veliko i radosno glaz- beno osvježenje unio je ovaj put komorni orkestar sastavljen od studenata Muzičke akademije u Saraje- vu, koji su se spremno odazvali na glazbenu surad- nju s velikim mješovitim zborom pod vodstvom prof. dra Franje Komarice.

Na akademiji su izvedene ove skladbe:

- M. A. Charpentier, *PRELUDIJ iz TE DEUM LAU- DAMUS*
truba — Zoran Radovanović
orgulje — Marko Stanišić
- J. Haas, *KLIČI BOGU, ALELUJA*
sopran — Tonka Ivić
alt — s. Benedikta Kovačević
katedralni zbor
orgulje — s. Julijana Djaković
- W. A. Mozart, *LAUDATE DOMINUM OMNES GEN- TES iz VESPERAE SOLEMNES DE CONFESSORE*
sopran — Tonka Ivić
katedralni zbor
komorni orkestar
orgulje — Marko Stanišić
- D. Buxtehude, *PRELUDIJ D-DUR*
orgulje — s. Marina Piljić
- K. Odak, *SVRSI STOPI MOJE*
alt — Sanja Levicki
bariton — prof. dr fra Benedikt Vujica
katedralni zbor
orgulje — s. Julijana Djaković
- G. F. Händel, *ALELUJA iz ORATORIJA MESSIAS*
katedralni zbor
komorni orkestar
orgulje — s. Julijana Djaković
- A. Esposito, *FINALE iz mise DE ANGELIS*
orgulje — s. Julijana Djaković

Kao koncepcija i sadržaj, tako i izvedba čitave akademije bili su — prema općem sudu nazočnih, na zamjernoj visini, — dostojno velikog jubileja i ugleda ove visoke institucije.

Kad su veoma akustičnom sjemenišnom crkvom, na samom početku akademije, odjeknuli prvi taktovi melodije iz »špice« najavljujuć televizijskih prijenosa Eurovizije, ne rijetki među nazočnima bili su iznenađeni, ne znajući, do tada, da je to zapravo po-

zbor (68 članova) kojemu je izvrsno asistirao orkestar (8 gudačkih i duhaćih instrumenata), pod sigurnom, već mnogo puta oprobanom rukom dirigenta prof. dra Franje Komarice, svojom preciznošću izvođenja i sigurnošću glasova kao i akustičkom monumentalnošću, izazvao je pravu erupciju oduševljenja, kao rijetko kada u sarajevskim crkvenim sredinama. Dugotrajan pljesak prisutnih, kao i laskave pohvale svim sudionicima akademije, posebno pjevačkom zboru od

Mješoviti zbor na svečanoj akademiji pod vodstvom dra Franje Komarice

četak divnog *Te Deum*-a francuskog kompozitora iz druge polovine 17. st., Marc-Antoine Charpentier-a.

Solisti su i ovaj put bili na visini povjerenog im zadatka i očekivanja publike. Ugodno iznenađenje i pravo otkriće večeri bio je nastup prof. dra fra Benedikta Vujice, glavnog meštra franjevačkih bogoslova na Nedžarićima, koji je svojim školovanim i upečatljivim baritonom oduševio prisutne.

Može se ipak reći da je kruna čitave akademije bio biser svjetske glazbene literature, poznati *Aleluja* ovogodišnjeg slavljenika Händela. Veliki katedralni

strane o. Nadbiskupa kao i drugih uglednih gostiju, izričaj su iskrenog priznanja za veliki trud mladim glazbenicima i pjevačima u Bogosloviji i onima koji se u Bogosloviji okupljaju radi njegovanja lijepe glazbe, osobito sakralne.

I ovaj izvještaj sa svečane akademije želi biti samo još jedan veliki i iskreni HVALA svim priredivačima u Bogosloviji za ovaj uistinu kulturni i umjetnički doživljaj u Metodijevoj godini i godini Europske glazbe, kod nas u Sarajevu.

M-s.

SVEČANI KONCERT NA FRANJEVAČKIM ORGULJAMA NA KAPTOLU

Nakon obnove orgulja u franjevačkoj crkvi u Zagrebu na Kaptolu, održan je 29. rujna ove godine svečani koncert — kolaudacija obnovljenih orgulja. Orgulje imaju 52 registra, tri manuala, 18 spojki, 4 fiksne kombinacije i 6 slobodnih kombinacija.

Maestro Anđelko Klobučar je, posebno izabranim programom za ovu zgodu, pokazao mogućnosti i specifičnosti ovih orgulja. Prva točka koncerta bio je *Preludij u Es duru* J. S. Bacha, koji je na obnovljenim orguljama zazvučao svom svojom puninom, jasnoćom i dostojanstvom. Bogati pleno ispunio je akustičnu franjevačku crkvu u koju se okupilo mnoštvo slušača.

Slijedila je *Trostruka fuga* koja započinje mirnim stavkom što se malo pomalo kreće u crescendo te postiže svoj vrhunac u zadnjim taktovima treće teme u tempu presto popraćenom punim orguljama.

Zatim su bile na programu tri karakteristične Bachove koralne predigre: *Von Gott will ich nicht lassen*, *Nun komm' der Heiden Heiland* i *Wir glauben all'an einen Gott Schöpfer*. U njima su došli do izra-

žaja pojedini karakteristični registri: novi pedalni registar Tromba 4', izvanredno intonirane flaute kojih ima 12, a svaka je drugačije intonirana po boji tona i po jačini, široki principalni te svijetli talijanski ripieni.

Drugi dio koncerta bio je u duhu sv. Franje Asiškoga. Prva skladba bila je »Franjina propovijed pticama« Franz-a Liszt-a koju je za orgulje adaptirao Camille Saint-Saëns. Mo Klobučar je znalčkim i spretnim izborom registara dočarao stvarni pjev i radost ptica. Slijedila je »Pjesma stvorova« Anđelka Klobučara u kojoj je sunce jasno zasjalo, zvijezde zablještale, vjetar propuhao, voda zažuborila, vatra se rasplamsala, zemlja se razigrala, smrt kročila polaganim ali sigurnim stopama, ali na kraju je ipak pobijedila oprastanjem i pohvalama Bogu u zanosnom i snažnom Allegru.

Koncert je bio izvanredno posjećen, i orgulje su ispunile višegodišnja iščekivanja braće i vjernika franjevačke crkve. Za to su zaslužni i sami vjernici koji su svojom pomoći podržavali obnovu, a i sami su radom pomagali, osobito je zaslužna firma orgulja »Zanin« koja je intonirala i naštimala cijele orgulje. Posebna je zasluga za ovako uspješni koncert sigurno maestra Anđelka Klobučara koji se te večeri najviše trudio i zalagao.

o. Antun JESENOVIĆ